

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/819/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212223882
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2212223882.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci navrhovateľa: Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Mlynské Nivy 44/a, Bratislava: IČO: 35 815 256, zastúpeného splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária, Pajštúnska 5, Bratislava, proti odporcovi: V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX/XXX, M., o zaplatenie 600,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 14. júla 2014, č.k. 11C/396/2014-37, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol návrh navrhovateľa ktorým sa domáhal na odporcovi určenia povinnosti zaplatiť mu sumu 600,73 eur titulom bezdôvodného obohatenia získaného odoberaním plynu bez právneho dôvodu. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľ dodával odberateľovi Q. V. teraz nebohému, plyn na základe prihlášky odberu plynu na odberné miesto M., K. XXX/XX a to aj po úmrtí Q. V., pričom za obdobie od 19.08.2008 do 25.06.2009 dodaný plyn vyúčtoval faktúrou č. 7410986254 zo dňa 09.07.2009 vo výške 659,48 eur z ktorej bolo uhradených 58,75 eur, neuhradených zostalo 600,73 eur. Pri vymáhaní tejto pohľadávky navrhovateľ zistil, že pôvodný odberateľ zomrel a na adrese odberného miesta je prihlásený k pobytu odporca, ako syn nebohého, ktorý odobratý zemný plyn navrhovateľovi neuhradil. Právne súd prvého stupňa vec posúdil podľa § 489, § 451 ods. 1,2, § 456 veta prvá, § 458, § 100, § 101, § 103, § 107 ods. 1,2, § 111 Občianskeho zákonníka, v zmysle § 5b Zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014. Skonštatoval, že je povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku navrhovateľa voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Jedná sa pri ustanovení § 5b o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku. Nárok na bezdôvodné obohatenie sa v zmysle § 107 ods. 1 O.z. premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe a najneskôr v trojročnej objektívnej. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.06.2013, č.k. 4 Obdo 45/2012, v zmysle ktorého nárok navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia v prejednávanej príhode má základ v spotrebiteľskej zmluve uzavretej medzi navrhovateľom a právnym predchodcom odporcu. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby trojročnej ako aj desaťročnej v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ako je zrejmé z predloženej vyúčtovacej faktúry k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo do 25.06.2009. Trojročná objektívna premlčacia doba tak začala plynúť dňa 26.06.2009 a uplynula najneskôr dňa 26.06.2012. Návrh navrhovateľa bol na súde podaný až dňa 27.12.2012, teda po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej lehoty. Všeobecná trojročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, čo nastáva v momente, keď je právo žalovateľné. Zákon

určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova mohlo a nie od slova mohol. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda vedomosti oprávneného o svojom práve. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy považuje súd potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení §§52 až 54 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania súd vyvodil právny záver, že návrh bol podaný dôvodne, navrhovateľ dodával plyn na odberné miesto, kde po smrti prihláseného odberateľa býval odporca, ktorý získal majetkový prospech bez právneho dôvodu, keďže nemal uzavretú zmluvu s navrhovateľom a využíval napriek tomu služby navrhovateľa a spotrebovával dodaný plyn, ale za dodávku plynu neplatil, čím sa v období od 19.08.2008 do 25.06.2009 bezdôvodne obohatil na úkor navrhovateľa v celkovej sume 600,73 eur avšak návrhu z dôvodu premlčania nároku nebolo možné vyhovieť. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému odporcovi náhradu nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že odvodzuje svoj právny nárok z titulu úmyselného bezdôvodného obohatenia zo strany odporcu, ktorý mal v zúčtovacom období prihlásený pobyt na adrese odberného miesta K. XXX/XX, M.. Navrhovateľ sa až dňa 28.08.2012, kedy mu došla odpoveď od Mestského úradu Šamorín dozvedel, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Po smrti pôvodného odberateľa Q. V., ktorý zomrel XX.XX.XXXX nedošlo k odhláseniu odberu zemného plynu, ktorý bol na odbernom mieste aj naďalej odoberaný, keďže faktúry, ktoré boli pravidelne uhrádzané až do zúčtovacieho obdobia 19.08.2008 až 25.06.2009 navrhovateľ nemal vedomosť o smrti pôvodného odberateľa. Po neuhradení faktúry zúčtovacej zažaloval navrhovateľ Q. V., ktoré konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 05.10.2011 z dôvodu, že Q. V. ako odporca zomrel. Až doručením tohto uznesenia dňa 10.10.2011 sa navrhovateľ dozvedel o smrti odporcu a začal vyvíjať aktivity za účelom zistenia súčasného odberateľa, čo zistil až 28.08.2012 oznámením Mestského úradu Šamorín. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná, nie iba predpokladaná vedomosť o tom, že na úkor oprávneného bol získaný majetkový prospech a kto ho získal. V danom prípade sa navrhovateľ dozvedel, že došlo na jeho úkor k bezdôvodnému obohateniu dňa 10.10.2011. Informáciu o tom, kto sa na jeho úkor obohatil zistil navrhovateľ na základe oznámenia Mestského úradu Šamorín dňa 28.08.2012. Nárok tak nemožno považovať z hľadiska dvojročnej subjektívnej doby za premlčaný. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Navrhovateľ má za to, že došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, nakoľko odporca musel a mal vedieť, že za odobratý plyn musí riadne zaplatiť. Je v rozpore so zákonom, že odporca neohlásil napriek tomu, že odoberal plyn, že odberateľ, ktorý bol v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom zomrel. Vzhľadom k tomu nemožno nárok považovať za premlčaný ani z hľadiska desaťročnej objektívnej premlčacej doby. Nesúhlasí s tým, aby súd postupoval pri premlčaní podľa § 5b Zák. č. 250/2007 Z.z., ktoré ustanovenie nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014. Poukázal pritom na Nález Ústavného súdu SR z 03.03.1996, PL.ÚS 36/95 a Nález z 24.05.1995 PL.ÚS 16/95, ktoré sa zaoberajú všeobecným zákazom spätného pôsobenia právnych predpisov, teda zákazom retroaktivity právnych noriem. Poukázal tiež na Nález ÚS SR z 08.03.2011 III ÚS 348/06-42 na článok 125 ods. 1 písm. a), článok 152 ods. 4 Ústavy SR s tým, že aplikáciou ust. § 5b ZoOS dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu, porušeniu zákazu diskriminácie, porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu, k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrhu navrhovateľa voči odporcovi v celom rozsahu vyhovel a priznal mu náhradu trov konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením termínu vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, nakoľko rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp.zn. 11C/396/2014 je určenie povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 600,73 eur titulom bezdôvodného obohatenia získaného odoberaním plynu bez právneho dôvodu.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa z dôvodu premlčania nároku zamietnutý.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní potrebnom na vyhlásenie rozsudku dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľom tvrdených skutočností, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel súd prvého stupňa k správnym skutkovým zisteniam a pretože zdieľa jeho právny záver s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ako odvolací súd odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní navyše neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvého stupňa nebol vysporiadal a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

Súd prvého stupňa správne posúdil, že nárok navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného odoberaním plynu bez právneho dôvodu je premlčaný. Správne aplikoval ustanovenie § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožnil so záverom, že návrh na zaplatenie žalovanej pohľadávky bol podaný po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej lehoty, keď najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. V predmetnom spore k bezdôvodnému obohateniu bezpochyby došlo posledným dňom odberu zemného plynu, za ktorý nebolo odporcom navrhovateľovi zaplatené, čo bolo dňom uvedeným vo vyúčtovacej faktúre ako posledným dňom zúčtovacieho obdobia teda 25. jún 2009, takže ak bol návrh podaný na súd prvého stupňa dňa 27.12.2012 bolo tak po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej lehoty. Pokiaľ sa týka namietanej skutočnosti, že sa jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie tu odvolací súd sa nestotožnil so skutočnosťami uvádzanými v odvolaní a predmetné bezdôvodné obohatenie nepovažuje za úmyselné. Samotná skutočnosť, ktorú navrhovateľ uvádza že odporca mal vedomosť, že musí za odobratý plyn zaplatiť a napriek tomu nezaplatil, zakladá úmyselné bezdôvodné obohatenie nie je správna. Nebol preukázaný úmysel odporcu odoberať plyn bez toho, aby za tento zaplatil, keď od roku 2005, od smrti svojho otca odoberal plyn, za ktorý riadne platil a to až do sporného vyúčtovacieho obdobia, ktoré skončilo v júni 2009. Správne súd prvého stupňa v danej veci aplikoval aj ustanovenie § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z., keď vzhľadom na skutočnosť, že súd je povinný aplikovať toto ustanovenie ako procesnú právnu normu s poukazom na absenciu prechodného ustanovenia v tejto úprave, správne dospel k záveru, že z dôvodu premlčania nároku navrhovateľa nebolo možné mu uplatnený nárok priznať.

Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keď v odvolacom konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko túto si neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli.

Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.